

OBSAH

1 KOŘENY MODERNÍ ČESKOSLOVENSKÉ STÁTNOSTI PŘED PRVNÍ SVĚTOVOU VÁLKOU	11
<i>(P. Prokš – J. Dejmek – D. Kováč)</i>	
1.1 Česká společnost, její politika a hospodářské úspěchy před rokem 1914	11
1.1.1 Česká politika a státoprávní otázka v Rakousku/Uhersku	11
1.1.2 Češi a slovenská otázka před první světovou válkou	23
1.1.3 Hospodářské pozice českého národa v Rakousko-Uhersku	25
1.1.4 Postoje české politiky v krizovém roce 1914	31
1.2 Slováci v Uhrách v dlouhém devatenáctém století	37
1.2.1 Slovenská otázka v Uhrách a její složitý vztah k české otázce před první světovou válkou	37
1.2.2 Politické programy a sociální otázka. Slovenské vystěhovalectví	48
2 ZÁPAS ZA ČESKOSLOVENSKÝ STÁT V LETECH PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY (1914–1918)	51
<i>(J. Dejmek – D. Kováč)</i>	
2.1 Česká a slovenská politika na počátku světové války a počátky protihabsburského odboje (1914–1915)	51
2.2 Politický a vojenský zápas za československý stát (6. červenec 1915 – 1917/18)	58
2.3 Definitivní prosazení programu československé státnosti (1918)	78
3 MEZIVÁLEČNÁ ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA	98
<i>(J. Dejmek – J. Šebek – D. Jančík – L. Hallon – J. Kuklík – J. Němeček)</i>	
3.1 Československý stát v Evropě a ve světě mezi válkami (1918–1938)	98

3.1.1	Dotvoření československé státnosti v době mírové konference v Paříži (1919–1920)	98
3.1.2	Hlubší zakotvování ČSR v evropské politice (1920–1925)	107
3.1.3	Československo, Evropa a svět v éře postlocarnského pacifismu (1925–1929/30)	119
3.1.4	Pražská zahraniční politika v letech velké hospodářské krize (1930–1933)	125
3.1.5	Benešova diplomacie versus Hitler: nové snahy o zajištění státu (1933–1935)	134
3.1.6	Poslední snahy pražské diplomacie o prohloubení bezpečnosti střední Evropy (březen 1936 – březen 1938)	141
3.2	Politický systém a jeho vývoj v meziválečném Československu (do jara 1938)	146
3.2.1	Položení vnitřních základů republiky	146
3.2.2	Utváření politických poměrů a stranicko-politického spektra ve dvacátých letech	152
3.2.3	Politická situace v Československu po parlamentních volbách v roce 1920	165
3.2.4	Transformační procesy v církevně-politické sféře	174
3.2.5	Ve stínu hospodářské a politické krize, zostření národnostní situace a agresivní politiky nacistického Německa (1930–1935)	179
3.2.6	Počátky prezidentství Edvarda Beneše (1935–1938)	189
3.3	Hospodářský a sociální vývoj meziválečného Československa	196
3.3.1	Hospodářské dědictví po zaniklé monarchii	196
3.3.2	Počátky formování československé ekonomiky	198
3.3.3	Hospodářská obnova a dopady poválečné krize	205
3.3.4	Hospodářský vývoj Slovenska v první polovině 20. let	209
3.3.5	Krátká „zlatá“ dvacátá léta	211
3.3.6	Léta hospodářské konjunktury na Slovensku	215
3.3.7	Dopad hospodářské krize a hledání východisek ve 30. letech	217
3.3.8	Slovenské hospodářství za světové hospodářské krize	223
3.3.9	Česká společnost v době první republiky	225
3.3.10	Sociální vývoj meziválečného Slovenska	230

3.3.11	Ekonomika českých zemí a Slovenska ve druhé republice	234
3.4	Zápas první Československé republiky o přežití a jeho vyústění v Mnichově (březen–září 1938)	236
3.5	Druhá republika (říjen 1938 – březen 1939)	256
4	OKUPACE, ODBOJ A NÁRODNÍ REVOLUCE: 1939–1945 <i>(J. Kuklík – J. Němeček – L. Hallon)</i>	278
4.1	Rozbití Česko-Slovenska v březnu 1939	278
4.2	Protectorát Čechy a Morava a jeho osudy	290
4.3	Československé prozatímní státní zřízení v exilu a jeho politické a diplomatické aktivity	284
4.4	Vývoj Slovenské republiky 1939–1945	352
4.5	Osvobození a obnova Československa (1945)	374
5	TŘETÍ ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA 1945–1948 <i>(J. Dejmek – L. Hallon – J. Kuklík – J. Němeček)</i>	387
5.1	Československo v mezinárodních vztazích mezi osvobozením a počátky studené války (1945–1947)	387
5.2	Národnostní a vnitropolitický vývoj třetí republiky	406
5.2.1	Odsun Němců a výměna obyvatelstva s Maďarskem	406
5.2.2	Vnitropolitická struktura poválečné republiky a její vývoj	411
5.3	Obrysy hospodářského vývoje poválečné republiky	428
5.3.1	Nový rámec ekonomického vývoje třetí ČSR	428
5.3.2	Hospodářský vývoj Slovenska v letech 1945–1948	441
5.4	Krize poválečné demokracie a cesta ke komunistickému převratu (září 1947 – únor 1948)	448
6	KOMUNISTICKÝ REŽIM A JEHO PROMĚNY V PADESÁTÝCH A ŠEDESÁTÝCH LETECH <i>(J. Dejmek – J. Šebek – D. Jančík – M. Londák)</i>	465
6.1	Československo jako součást východního bloku a jeho vnější vztahy (1948–1968)	465
6.1.1	Československo v mezinárodní politice po komunistickém převratu (1948–1949/50)	465
6.1.2	Stát jako provincie Stalinova impéria (1950–1953)	471

6.1.3	ČSR v době poststalinského intermezza (1953–1956)	477
6.1.4	Rozvoj vnějších vztahů Československa na počátku „tání“ (1957–1963)	486
6.1.5	Zahraniční politika reformně komunistického Československa (1963–1968)	496
6.2	Vnitropolitický vývoj Československa za hegemonie KSČ	504
6.2.1	Vytvoření stalinistického režimu a jeho fungování (1948–1953)	504
6.2.2	Krise režimu po Stalinově a Gottwaldově smrti a korekce komunistické politiky (1953–1955)	527
6.2.3	Ohlas XX. sjezdu KSSS v Československu a počátky zdejší destalinizace (1956–1957)	531
6.2.4	Základní rysy počáteční fáze režimu Antonína Novotného (1957–1963)	539
6.2.5	Nová vlna destalinizace a československé „předjaří“ (1963–1967)	550
6.3	Ekonomika a sociální vývoj v područí ideologie a politiky: transformace, stagnace, reformy (1948–1968)	558
6.3.1	Mocenská změna a sféra ekonomiky	558
6.3.2	Slovenská ekonomika po únoru 1948	561
6.3.3	Strukturální změny v československé ekonomice a první systémová krize	565
6.3.4	Socialistická industrializace Slovenska	575
6.3.5	Hledání východiska – první ekonomická reforma a její nezdar	580
6.3.6	Snahy o reformu hospodářského systému v období stagnace ekonomiky a československého jara 1968	587
6.3.7	Problémy slovenské ekonomiky v období tzv. předjaří	593
6.3.8	Sociální obraz československé společnosti v letech 1948–1968	596
6.3.9	Sociální proměny slovenské společnosti	601
6.4	Pražské jaro '68 a sovětská okupace Československa	602
6.4.1	Rok 1968 a Slovensko	623

7	NORMALIZAČNÍ REŽIM SEDMDESÁTÝCH A OSMDESÁTÝCH LET	627
	<i>(J. Dejmek – J. Šebek – D. Jančík – M. Londák)</i>	
7.1	Zahraniční a vnitřní aspekty prosazení tzv. normalizace ČSSR (srpen 1968 – duben 1969)	627
7.2	Vnější vztahy „znormalizovaného“ Československa (1969–1989)	641
7.2.1	Cesta k nové československo-sovětské smlouvě a její význam (1969–1970)	641
7.2.2	Socialistické Československo v proudech politického <i>détente</i> (1970–1976)	645
7.2.3	Po boku Moskvy od <i>détente</i> do nové studené války (1977–1984)	656
7.2.4	Od nechtěné recepce <i>perestrojky</i> ke zhroucení režimu (1985–1989)	670
7.3	Režim tzv. normalizace v Československu (1969–1988)	678
7.3.1	Politické a společenské rekonfigurace po nástupu Gustáva Husáka do čela komunistické strany	680
7.3.2	Dokončení normalizačních přeměn a fungování režimu v 70. letech	692
7.3.3	Občanské opoziční hnutí poloviny 70. let a vznik Charty 77	709
7.3.4	Politická situace v Československu v 80. letech	716
7.3.5	Nárůst opozičních aktivit ve druhé polovině 80. let	721
7.4	Ekonomický a sociální vývoj československé federace (1969–1989)	726
7.4.1	Cesta k obnově centrálně plánované ekonomiky	726
7.4.2	Slovensko a jeho hospodářství ve federalizovaném Československu	732
7.4.3	„Normalizační“ ekonomická stabilita a její pád	734
7.4.4	Pokusy o „zdokonalení soustavy plánovitého řízení“	745
7.4.5	Sociální politika v období normalizace a její limity	757
7.4.6	Výsledky ekonomicko-sociálního vyrovnávání Slovenska na úroveň českých zemí	762
7.5	Listopadová revoluce 1989 a její mezinárodní souvislosti	770

8	ČESKOSLOVENSKÁ POSTKOMUNISTICKÁ FEDERACE A JEJÍ ROZPAD (1989–1992)	780
	<i>(J. Dejmek – D. Jančík – L. Hallon – M. Londák)</i>	
	8.1 Nová zahraniční politika československé federace	780
	8.2 Obnova demokratického pluralitního systému a jeho vývoj	791
	8.3 Ekonomická transformace ČSFR a její problémy	806
	8.3.1 Koncepty ekonomické transformace	806
	8.3.2 Hospodářská politika v období transformační recese let 1990–1992	808
	8.3.3 Počátky transformace vlastnických vztahů	814
	8.3.4 Transformace slovenské ekonomiky v letech 1989–1993	820
	8.4 Finální fáze rozkladu československé federace (1992)	825
9	VÝVOJ ČESKÉ REPUBLIKY PO ROZDĚLENÍ FEDERACE	834
	<i>(J. Dejmek)</i>	
	9.1 Samostatná Česká republika v Evropě a ve světě na přelomu tisíciletí	834
	9.1.1 Česká republika v nové střední Evropě devadesátých let	835
	9.1.2 Česko na cestě do západních integračních struktur (1993–2004)	842
	9.2 Vnitřní vývoj České republiky po rozpadu federace	849
	9.3 Česká republika v Evropě jednadvacátého století	857
10	SLOVENSKÁ REPUBLIKA A JEJÍ VÝVOJ PO ROCE 1993	861
	<i>(M. Londák – E. Londáková)</i>	
11	PŘEHLED PRAMENŮ A LITERATURY	876
12	RESUMÉ	930
13	JMENNÝ REJSTŘÍK	936